

SCRÚDUIMHIR

Iomlán
na Marcanna

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ AN TEASTAIS SHÓISEARAIGH, 2011

GAEILGE – GNÁTHLEIBHÉAL

(240 marc)

DÉARDAOIN, 9 MEITHEAMH – MAIDIN, 9.30 go dtí 11.30

STAMPA AN IONAIÐ

DON SCRÚDAITHEOIR

1. Móriomlán na n-iomlán
bun leathanaigh.

Nóta:

Ní mór don mharc ag 1 thuas a bheith
mar an gcéanna leis an **IOMLÁN**
sa ghreille ar dheis.

ROINN I - CLUASTUISCINT

	CUID A		CUID B		CUID C		IOMLÁN	
Ceist	1	2	1	2	1	2		
Marc								

DON SCRÚDAITHEOIR

ROINN	CEIST	MARC
II	1	
	2	
	3	
III	4	
	5	
	6	
IOMLÁN		
CLUASTUISCINT		
MÓRIOMLÁN		
GRÁD		

N. B. Bíodh na freagraí i nGaeilge ach amháin nuair nach gá sin.

CUID A

Cloisfidh tú giota cainte ó bheirt daoine óga sa chuid seo. Cloisfidh tú gach giota díobh **faoi dhó**. Éist go cúramach leo agus líon isteach an t-eolas atá á lorg sna greillí ag **1** agus **2** thíos.

1. An Chéad Chainteoir

Ainm	Cáit Ní Riain
Cá bhfuil Cáit ina cónaí?	
Cathain a chaill máthair Cháit a post?	
Cén dath atá ar chapall Cháit?	

2. An Dara Cainteoir

Ainm	Seán Ó Conaire
Cár rugadh Seán?	
Cad a imríonn sé le Gaillimh Aontaithe?	
Cé hé an t-imreoir is fearr leis?	

CUID B

Cloisfidh tú fògra agus píosa nuachta sa chuid seo. Cloisfidh tú gach ceann díobh **faoi dhó**.
Éist go cúramach leo. Beidh sos tar éis gach ceann chun seans a thabhairt duit na ceisteanna a ghabhann le gach ceann acu a fhreagairt.

1. Fógra

(a)

(b)

(c)

(d)

(a) Cén pictiúr a théann leis an bhfógra seo?

(b) Cad atá sa cheantar?

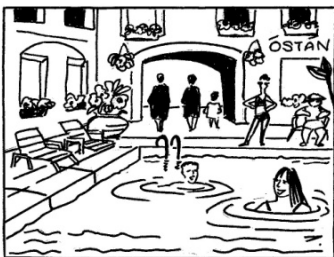
(a) sléibhte arda

(b) bóithre dainséaracha

(c) traidisiún fada ceoil agus amhránaíochta

(d) daoine cairdiúla

2. Píosa Nuachta

(a)

(b)

(c)

(d)

(a) Cén pictiúr a théann leis an bpíosa seo?

(b) Cé mhéad duine a bhí i láthair?

(a) seacht gcéad

(b) dhá chéad

(c) fiche

(d) míle

CUID C

Cloisfidh tú **dhá** chomhrá sa chuid seo. Cloisfidh tú gach comhrá díobh **faoi dhó**.

Cloisfidh tú an comhrá ó thosach deireadh an chéad uair. Ansin cloisfidh tú é ina **dhá** mhír an dara huair.

Beidh sos tar éis gach míre díobh chun seans a thabhairt duit an cheist a bhaineann leis an mír sin a fhreagairt.

1. Comhrá a hAon

An Chéad Mhír

(a)

(b)

(c)

(d)

(a) Cad atá ar siúl ag Brian agus Úna?

An Dara Mír

(b) Cad atá ag Úna?

(a) nótaí Matamaitice

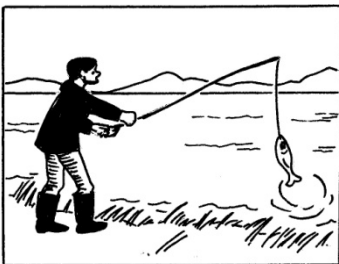
(b) nótaí Staire

(c) nótaí Béarla

(d) nótaí Gaeilge

2. Comhrá a Dó

An Chéad Mhír

(a)

(b)

(c)

(d)

(a) Cá raibh Antain?

An Dara Mír

(b) Cathain a bheidh Arcade Fire san O2?

(a) an bhliain seo chugainn

(b) i gceann seachtaine

(c) san earrach

(d) i mí na Samhna

FREAGAIR GACH CEIST.

N.B. Ní mór na freagraí ar na ceisteanna sa Roinn seo a scríobh sna spásanna cuí ar an gceistpháipéar seo.

CEIST 1. Meaitseáil na pictiúir agus na fógraí/comharthaí sna boscaí thíos agus scríobh na litreacha is fearr a fhreagraíonn do na huimhreacha, dar leat, sna spásanna cuí ar an ngréille. **(30 marc)**

Fón Póca Cailte
Glaoih ar 01- 234578

1

Scannán
Halla na Scoile 7.30 p.m.

2

Bróga
Den fhaisean is déanaí

3

Cosán sléibhe dúnta
Gabh malairt slí

4

Ná siúil ar an bhféar

5

Tiomáin go mall
Sioc ar na bóithre

6

Troscán
Sladmhargadh inniu

7

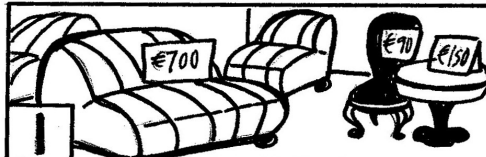
Ionad garraíodóireachta
Laghdú 50% ar gach rud

8

Siúinéir ar fáil
Ardchaighdeán oibre

9

Leabharlann Phoiblí
Ciúnas le do thoil

10

Uimhir	Litir
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	

Don scrúdaitheoir
Iomlán reatha →

CEIST 2. Freagair do rogha **dhá** cheann de (a), (b), (c).

(30 marc)

(a) Léigh an **fógra** seo a leanas agus freagair na ceisteanna a ghabhann leis.

(15 mharc)

Cumann Lúthchleas Gael

Cúlchampaí Samhraidh

Cúrsaí seachtaine

Do bhuachaillí agus cailíní idir 7-13
Bainfidh tú craic agus sult as na cúrsaí seo

Ar siúl

i rith an tsamhraidh
ó Luan go hAoine, 10 a.m. go dtí 2.30 p.m. gach lá
i ngach contae ar fud na tíre

Beidh seans agat

cairde nua a dhéanamh
éirí níos aclaí

Clár laethúil na gcampaí

Foghlaimoidh tú scileanna difriúla na gcluichí gach lá
Déanfaidh tú cleachtadh ar na scileanna seo i mionchluichí

Eolas

faoi na campaí i do cheantar féin ag
vhiculcamps.gaa.ie

(i) Cé dó na cúrsaí?

(ii) Cá mbeidh na campaí ar siúl?

(iii) Cá bhfuil eolas faoi na campaí le fáil?

(b) Léigh an **fógra** seo a leanas agus freagair na ceistanna a ghabhann leis.

(15 mharc)

TRÓCAIRE

Ag obair ar son na mbocht ar fud an domhain

Trócaire

- Ag cabhrú le feirmeoirí bochta san Aetóip barra a fhás
- Ag cur oideachais ar fáil do dhaoine óga in Siarra Leon
- Ag cur crainn úll agus piorraí ar fáil do mhuintir Pheiriú

Is féidir leat cabhrú

- Cuir suim airgid go díreach chuig *Trócaire*
- Cuir airgead i mbosca *Trócaire* i rith an Charghais
- Eagraigh siúlóid, ceolchoirm nó imeacht ar bith eile ar son *Trócaire*

Bailigh airgead

- Dreap sliabh
- Glac páirt i maratón
- Déan turas rothaíochta

Teagmháil

Fón: 01 6293333

Ríomhphost: info@trocaire.ie

Suíomh Gréasáin: www.trocaire.ie

(i) Cé dó a mbíonn *Trócaire* ag obair?

(ii) Cad a chuireann *Trócaire* ar fáil do dhaoine óga in Siarra Leon?

(iii) Luaigh **dhá** shlí inar féidir leat teagmháil a dhéanamh le *Trócaire*.

AR DO ROTHAR!

Níl aon leithscéal agat

Rothair ar cíos

Baile Átha Cliath

Buntáistí na rothaíochta

- Beidh tú aclaí
- Beidh tú sláintiúil
- Ní bheidh fadhbanna páirceála agat
- Modh taistil tapa, áisiúil agus saor

Rothar maith

- Coscáin atá ag obair
- Boinn mhaithe
- Lampa tosaigh agus lampa cúil

Ag rothaíocht

- Tabhair aire duit féin agus do dhaoine eile
- Caith clogad agus éadaí frithchaiteacha
- Lean rialacha an bhóthair
- Úsáid raon rothar más féidir
- Ná rothaigh róchóngarach do chosáin ná do ghluaisteáin

Bí ar d'aire

Féach *agus* éist i gcónaí!

(i) Cad atá ar fáil ar cíos i mBaile Átha Cliath?

(ii) Cad is ceart a chaitheamh agus tú ag rothaíocht?

(iii) Scríobh síos **dhá** rud a bhaineann le rothar maith.

CEIST 3. Freagair (a) agus (b) anseo.

(60 marc)

(a) Léigh an **sliocht** seo a leanas agus freagair na ceistanna a ghabhann leis.

(30 marc)

Katie Taylor Laoch Domhanda

1. Tá aithne ag gach duine ar Katie Taylor, an dornálaí cáiliúil. Tá sí ina cónaí i mBré, Co. Chill Mhantáin. Rugadh Katie ar an 2 Meitheamh 1986.

2. Ní scéal mór é go bhfuil suim ag Katie sa dornálaíocht. Laoch dornálaíochta ba ea a hathair Peter. Ba réiteoir dornálaíochta a máthair. Thosaigh Katie ag dornálaíocht nuair a bhí sí dhá bhliain déag d'aois. Bhí a hathair ina thraenálaí sa chlub áitiúil agus mar gheall air sin thosaigh sí ag traenáil ann.

3. Tá Craobh na hEorpa buaite ag Katie ceithre huairé anois. In 2006 bhuaigh sí Craobh an Domhain san India den chéad uair, sa tSín den dara huair in 2008 agus in Barbados den tríú huair in 2010. Bhronn an Cumann Dornálaíochta Idirnáisiúnta an gradam *Bandornálaí na Bliana* uirthi in 2010.

4. Tá bua eile ag Katie. D'imir sí sacar le foireann shinsearach na hÉireann. Is breá le Katie an sacar ach tá sí ag tabhairt tús áite don dornálaíocht i láthair na huairé.

Katie Taylor

5. Beidh comórtas dornálaíochta do mhná sna Cluichí Oilimpeacha den chéad uair in 2012. Tá súil ag Katie páirt a ghlacadh sna cluichí. Beidh gach duine in Éirinn ag tabhairt tacaíochta di.

(i) Cathain a rugadh Katie Taylor? (Alt 1)

(ii) Cár thosaigh Katie ag dornálaíocht? (Alt 2)

(iii) Cé mhéad uair a bhuaigh Katie Craobh an Domhain? (Alt 3)

(iv) Cé leis ar imir Katie sacar? (Alt 4)

(v) Cén comórtas do mhná a bheidh sna Cluichí Oilimpeacha in 2012? (Alt 5)

Don scrúdaitheoir
Iomlán reatha →

+

=

Rory McIlroy Galfaire le tallann iontach

1. Thosaigh Rory McIlroy ag imirt gailf agus é an-óg. Nuair a bhí sé deich mbliana d'aois bhí sé ábalta liathróid a bhualadh ón halla isteach i ndrúma an mheaisín níocháin sa chistin!

2. Bhí fhios ag a athair agus a mháthair go raibh sé go maith ag an ngalf. Mar gheall air sin rinne siad gach iarracht cabhrú leis. Thóg a thuismitheoirí Rory chuig na comórtais éagsúla ar ghlac sé páirt iontu.

3. Bhí an taisteal go léir an-chostasach. Bhí trí phost ag a athair. D'oibrigh sé nócha uair an chloig sa tseachtain chun na billí a íoc. Ag an am céanna bhí post oíche ag a mháthair. Ní dheachaigh an teaghlach ar saoire ar feadh seacht mbliana. Thóg siad plásóg amais sa ghairdín agus chuir siad soilse thart uirthi. Chaith Rory a lán ama ansin ag cleachtadh de lá agus d'oíche.

4. Tá clú agus cáil ar Rory anois ar fud an domhain. In 2010 bhuaigh sé comórtas an PGA i Meiriceá. Is é Tiger Woods an t-aon imreoir eile a bhuaigh comórtas chomh mór sin sular shroich sé bliain is fiche d'aois. Bhí Rory ar fhoireann na hEorpa a bhuaigh an Ryder Cup anuraidh.

Rory McIlroy

5. Tá Rory dhá bhliain is fiche d'aois anois. Is duine fíordheas agus cumasach é. Tá dóchas ag gach duine go n-éireoidh go geal leis amach anseo.

(i) Cár chuir Rory an liathróid ghailf? (Alt 1)

(ii) Cén fáth ar chabhraigh a athair agus a mháthair leis? (Alt 2)

(iii) Cé mhéad post a bhí ag athair Rory? (Alt 3)

(iv) Cén comórtas a bhuaigh Rory i Meiriceá? (Alt 4)

(v) Cén saghas duine é? (Alt 5)

FREAGAIR GACH CEIST.

CEIST 4.

(20 marc)

Tá tú ar saoire le do chlub spóirt in Éirinn. Scríobh **cárta poist** chuig do chara.

Luaigh na pointí seo a leanas ar an gcárta:

- an aimsir
- rud éigin is maith leat faoin áit
- an spórt a imríonn tú
- an bia
- cathain a fhillfidh tú abhaile.

Scríobh an freagra sa bhosca anseo thíos.

CÁRTA POIST

<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	<p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>
--	---

Don scrúdaitheoir Iomlán reatha →	+	=	
---	---	---	--

Téigh ar aghaidh
go dtí an chéad
cheist eile ar
Leathanach 14

(a)

Litir

Bhuaigh tú airgead i gcrannchur na scoile. Scríobh litir chuig do chara.

Sa **litir** luaigh na pointí seo:

- cár cheannaigh tú an ticéad
- cé mhéad airgid a bhuaigh tú
- cuairt ar an Zú le do dheartháir óg
- cad a rinne tú leis an airgead.

Scríobh an litir sa bhosca ar lch 15.

Don scrúdaitheoir Iomlán reatha →	+	=	
--------------------------------------	---	---	--

Ceist 6 (a)

LITIR

N.B. Bíodh leagan amach cuí ar do litir, i.e. seoladh, dáta, beannú, agus críoch oiriúnach.

Seoladh: _____

_____

_____

_____

Dáta: _____

Beannú: _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

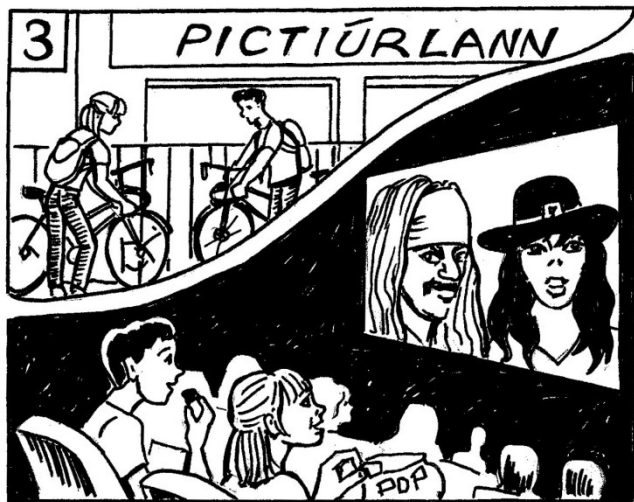
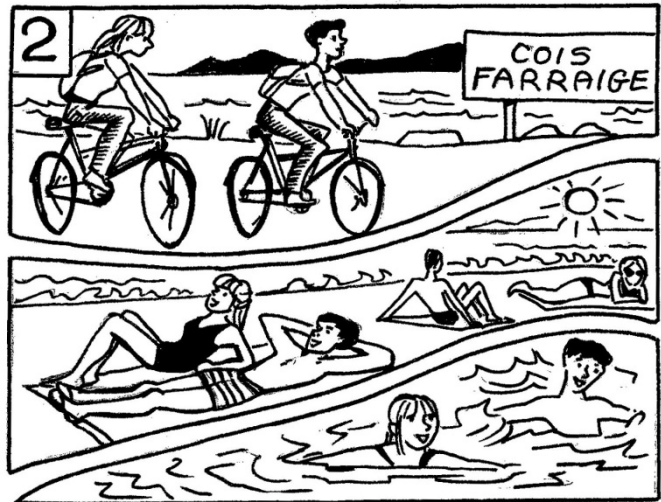
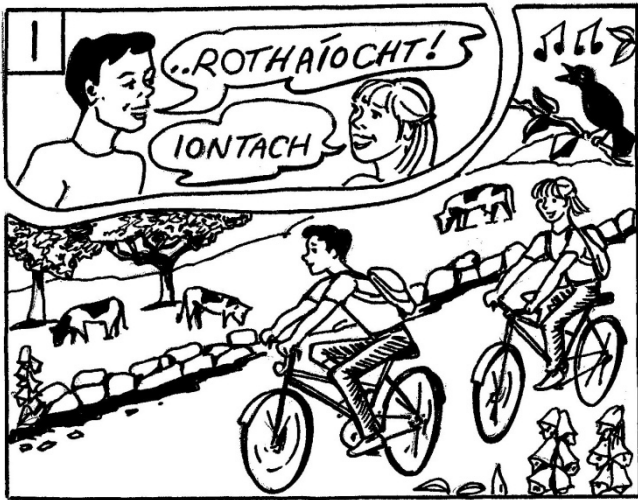
Críoch: _____

_____

_____

(b) Alt / Cuntas (15 líne nó mar sin)

Is tusa Ciara nó Seosamh, duine de na daoine óga atá sna pictiúir thíos. Scríobh síos an scéal atá léirithe sa tsraith pictiúr. Is tusa atá ag insint an scéil.

Scríobh an freagra sa bhosca ar lch 17.

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán